Bijlage 3: Advies Stadspanel data inzake Hilversumse druktemeter
antwoorden en opmerkingen gemeente zijn cursief weergegeven
datum advies: 27 juli 2020

Adviesaanvraag Druktemeter
In de vergadering van 22 Juli jl is de adviesaanvraag Druktemeter aan de orde gekomen.

Er zijn vanuit de gemeente twee vragen geformuleerd voor het Stadspanel inzake realisering van een inclusieve interface en het meten van het draagvlak in de gemeenschap voor de Druktemeter. Naar aanleiding van deze vraagstelling heeft het Stadspanel gediscussieerd in een vergadering van 8 juli. Op basis daarvan is de vraagstelling aangepast en besproken in de vergadering van 22 juli.

Dit heeft geleid tot de volgende kernvragen en advies:

1. Covid of crowd management
Ten aanzien van de druktemeter is het Stadspanel Data van mening dat de vraagstelling verbreed zou moeten worden naar de acceptatie van een crowd management systeem. We begrijpen dat het voorstel in het College is goedgekeurd op basis van een beperkte toepassing (Covid gerelateerd). Vragen die hierdoor bij ons opkwamen zijn:
a) Wanneer wordt het systeem weer weggehaald? Is een einddatum vastgesteld of wordt het stilzwijgend verlengd in afwachting van een volgende besmetting?
b) Wordt het systeem in de toekomst ook gebruikt bij andere grote evenementen? De investering is immers gedaan.

Antwoord:
a) Het systeem wordt weggehaald als de dreiging van Covid-19 voorbij is, tenzij het college anders besluit. Voor dit laatste is overeenstemming nodig over een nieuwe toepassing van het systeem. Hierbij zal advies gevraagd worden aan de Functionaris Gegevensbescherming.
b) Het systeem wordt niet zomaar ingezet voor andere doeleinden. Daarvoor is een nieuw collegebesluit nodig.

Bij ons bestaat de indruk dat we hier te maken hebben met een potentieel crowd management systeem dat regelmatig kan worden gebruikt. Dit hoeft niet bezwaarlijk te zijn gezien de beperkte data die wordt verzameld. Het lijkt ons wel verstandig om dit van meet af aan duidelijk te maken in de communicatie.

Antwoord: De Druktemeter stuurt aan op de beheersing van drukte door potentiële centrumbezoekers en handhavers een indicatie te geven. De toepassing is beperkt tot het omgaan met de dreiging van Covid-19. Een bredere toepassing is niet aan de orde en is pas mogelijk nadat het college daartoe een besluit neemt. Tot dat moment blijft de inzet van de toepassing beperkt tot het genoemde doel.

De gemeente biedt deze monitoring aan als een service aan haar bewoners die op basis van een website kunnen beoordelen of het (te) druk is in bepaalde gebieden. De beslissing/verantwoordelijkheid om dan wel of niet te gaan ligt dan duidelijk bij de burger.

De assumptie is tevens dat alle dan wel een groot deel van de burgers de website zullen gebruiken en dat ze bereid zouden zijn om bijvoorbeeld niet naar het centrum te gaan als het druk is. Dit gaat overigens voorbij aan het feit dat Hilversum ook wordt bezocht door bezoekers uit de regio en die zullen niet weten dat deze informatie bestaat.

Wij stellen onze vraagtekens bij deze assumptie. In onze optiek lijkt het meer voor de hand te liggen dat de druktemeter wordt geïnstalleerd ten behoeve van de gemeente om haar inzicht te geven in de ontwikkeling van de drukte en vervolgens passende (crowd control) maatregelen te nemen.

Antwoord: De verantwoordelijkheid om wel of niet het centrum te bezoeken ligt inderdaad bij de bewoners zelf. Het inzetten van de druktemeter sluit aan bij het concept van de intelligente lockdown.
Naast communicatie richting bewoners zetten we in op communicatie richting ondernemers en toeristen. We betrekken daarbij ondermeer Stichting Hilversum Marketing. Ook zetten we extra in op het bereiken van risicogroepen.

2. Governance

Het doel van het Stadspanel Data is zich te richten op issues die te maken hebben met privacy van de burgers (AVG), inclusiviteit, data protectie en governance issues rondom dit thema.

Wij zijn akkoord met de architectuur op basis waarvan de gemeente beperkte informatie vergaart door middel van registratie van het aantal pings op een bepaald moment. Omdat die data niet zijn terug te leiden naar een individuele gebruiker zonder inschakeling van de telecombedrijven, zijn wij van mening dat voldaan wordt aan de richtlijnen van de AVG.

Wel zouden wij aandacht willen vragen voor de governance rondom dit project.
De gemeente heeft dit project goedgekeurd op basis van de behoefte tot meting als gevolg van de Covid 19 dreiging. Zoals eerder gemeld zien wij ruimere toepassingsmogelijkheden als crowd management tool. We zouden het wenselijk vinden dat de gemeente regels ontwikkelt rondom het stopzetten, verlengen en uitbreiden van de toepassingen van het systeem. Er is zoals bekend vraag vanuit de ondernemerswereld naar commerciële toepassingen van het systeem. Ook hiermee zal zeer terughoudend en transparant moeten worden omgegaan.

Antwoord: Ruimere toepassingen van het systeem zijn niet aan de orde. Voorafgaand aan een nieuwe toepassing zal uitgebreid onderzoek en afstemming nodig zijn, evenals een nieuw collegebesluit. Het systeem uitbreiden tot een meer commerciële toepassing sluit niet aan bij de doelstelling.

Met name als de technische mogelijkheden van het systeem worden aangepast waardoor persoonsherkenning wel plaats kan vinden, of in een situatie waarin bijvoorbeeld de gezagsdriehoek besluit om het systeem te gebruiken voor observatie etc. In deze scenario's moet duidelijk worden vastgesteld wie kan beslissen, wanneer de gemeenteraad (en het Stadspanel) opnieuw moet worden ingeschakeld en wie toezicht houdt op de correcte naleving van de afspraken.

Antwoord: Het systeem is niet ontworpen voor het herkennen van personen of het verwerken van persoonlijke informatie; deze optie is bewust geblokkeerd. Dit type functionaliteit is niet aan de orde.

3. Contract partijen

Er is gekozen om een contract aan te gaan met de firma Purple Wifi Limited (https://purple.ai/) via de firma Kolesys (licentiehouder?).

De vraag die bij ons rees was wie is de contractpartijen met de gemeente zijn. (Purple, Kolesys of het Consortium?). Dit is van belang in verband met de aansprakelijkheid, mochten bepaalde zaken toch misgaan. Ook rijzen vragen ten aanzien van het eigendom van en verantwoordelijkheid voor de vergaarde data. Is dit de gemeente, het consortium Purple of Kolesys.

Antwoord: De data is verzameld in de Hilversumse openbare ruimte, de gemeente is eigenaar en verantwoordelijk. Contractpartijen zijn Kolesys en Purple.

Wat staat er in de T&C (Terms & Conditions) behorende bij het contract. "Purple herziet regelmatig de aangeboden TLS-cijfers, verwijdert de cijfers die niet langer worden gezien als te voldoen aan de minimale veiligheidseisen".

Wie bepaalt de minimale veiligheidseisen (gemeente, opdrachtgevers Purple?). Hoe wordt erop toegezien dat het verwijderen inderdaad gebeurt?

> *Antwoord: De leverancier volgt de gangbare internationale beveiligingsaanwijzingen ook op het gebied van het gebruik van TLS (Transport Layer Security). Daaronder vallen ook de te gebruiken TLS versies en de te gebruiken cipher suites.*
> *Het privacy en informatiebeveiligingsteam van de gemeente Hilversum, controleert ook de TLS configuratie voor zover dat vanaf het Internet mogelijk is.*

"De gegevens worden alleen gebruikt voor de vermelde doeleinden en Purple verzamelt niet meer gegevens dan strikt noodzakelijk is".
Vraag: wat vindt de gemeente strikt noodzakelijk?

> *Antwoord: De gemeente vindt het verzamelen van de metadata die voortkomt uit WIFI-requests strikt noodzakelijk. Dit is de enige vereiste voor het goed functioneren van de druktemeter. In dat verband vermelden we graag dat Purple meerdere diensten aanbiedt, die wij niet afnemen. Een voorbeeld daarvan is loopstromenonderzoek in winkelcentra. Een deel van de algemene voorwaarden van Purple is dan ook niet van toepassing op de druktemeter.*

"Purple heeft een bewaartermijn voor inactieve data van 13 maanden, waarna alle PII-gegevens worden vernietigd".
Vraag: Wanneer is de data inactief? Als de gemeente na 12 maanden de data opnieuw oproept, gaat dan een nieuwe termijn van 13 maanden in. Op basis waarvan wordt gekozen voor 13 maanden en geen 6,12, 18 0f 36 maanden?
Als er alleen maar sprake is van het tellen van het aantal pings lijkt dit minder relevant. Zodra de gegevens worden uitgebreid is dit wel een issue.

> *Antwoord: Deze bewaartermijn is niet relevant, omdat wij geen persoonlijke gegevens van bezoekers verzamelen. Deze delen we dus ook niet met Purple, die ze vervolgens niet kan bewaren. Ook is van het uitbreiden van gegevens geen sprake. Het verzamelen van de metadata van pings vormt geen privacyrisico, net zomin als het bewaren van een druktebeeld een privacyrisico vormt.*

Wij hebben tenslotte enige zorg ten aanzien van Kolesys, aangezien dit een eenmansbedrijf lijkt te zijn dat sinds 2018 bestaat. Is continuïteit gewaarborgd? Wordt de aansprakelijkheid aanvaard door Purple of ligt dat bij Kolesys.

> *Antwoord: Kolesys is de Nederlandse premium partner van Purple en select partner van Cisco. Kolesys behoort tot de toonaangevende bedrijven op het gebied van sensoriek, signaalverwerking en bijbehorende software. Na gesprekken met meerdere gemeenten en het vergelijken van verschillende systemen en technieken bleek samenwerking met Kolesys de beste keuzen. Aansprakelijkheid voor wat betreft de glasvezel ligt bij de gemeente. Voor wat betreft de hardware ligt deze bij Kolesys binnen een gestelde garantietermijn. Voor wat betreft de software ligt deze deels bij Purple en deels bij de betrokken samenwerkingspartners.*

4. Implementatie/strategie

Het zou goed zijn enige aandacht te geven hoe de druktemeter wordt ingepast in de SmartCity strategie van de gemeente Hilversum.

De risico's van het project Druktemeter zitten niet zozeer in het verzamelen van de data en de manier waarop dit gebeurt, maar meer in het gebruik, de analyse en de daaruit voortvloeiende acties van de handhavers.

Hoe groot zijn de gebieden die worden bemeten? Bij hoeveel "pings" per vierkante meter verandert de kleur van groen naar oranje, en van oranje naar rood?
a. Als een gebied oranje is, mag je er dan niet meer in, of is dat dan nog op eigen risico?

b. Kan je beboet worden als je aanwezig bent in een rood gebied? En in een oranje gebied? En als je er al was voordat het rood werd?
c. Of worden alleen maar hoeveelheden getoond? (er zijn nu 500 mensen op de markt.... zegt niet zoveel).

Antwoord: We doen op dit moment onderzoek naar de aantallen pings die per gebiedssegment overeenkomen met een veilige bezetting. Wanneer de toegang tot een gebied wordt geweigerd of passanten worden beboet, dan gebeurt dat niet op basis van de kleur van een gebied, maar op basis van fysieke waarneming en wettelijke grond. De druktemeter is niet meer dan een hulpmiddel om (ondermeer) handhavers te informeren door ze van een indicatie te voorzien. De toepassing stelt de gemeente in staat de handhavingscapaciteit beter te benutten.

De gemeente wordt geadviseerd om een duidelijk handhavingsbeleid te formuleren en dit te communiceren.

Antwoord: Handhavingsbeleid is er al, de implementatie van de druktemeter heeft daarop geen invloed. De druktemeter is een hulpmiddel dat een indicatie biedt.

5. Communicatie

Een belangrijk element van dit project is de communicatie. Het bestaande wantrouwen bij de invoering van dergelijke systemen moet vanaf het begin worden weggenomen door een uitgebreide informatie campagne.
In onze optiek dienen de volgende elementen aan de orde te komen:
1. Waarom wordt het ingevoerd.
2. Crowd management én Covid management.
3. Hoe werkt het.
4. Welke data wordt wel en niet verzameld en hoelang wordt het bewaard.
5. Hoe ziet de governance eruit.
6. Wat merken de burgers er van als ze het geobserveerde gebied binnen- gaan.
7. Wat zijn de handhavingsregels.
8. Hoe lang wordt het systeem ingezet en hoe weet de burger dat het systeem actief is.

Antwoord: Dank voor deze suggesties. We gaan na in hoeverre we deze kunnen betrekken bij de communicatie over de druktemeter.

Einde tekst